TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2020/1356

2020 m. rugsėjo 25 d.

kuriuo Slovėnijos Respublikai pagal Reglamentą (ES) 2020/672 suteikiama laikina parama nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2020 m. gegužės 19 d. Tarybos reglamentą (ES) 2020/672 dėl Europos laikinos paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (SURE) sukūrimo ([1]), ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2020 m. rugpjūčio 7 d. Slovėnija paprašė Sąjungos finansinės paramos, kad papildytų nacionalines pastangas mažinti COVID-19 protrūkio poveikį ir reaguoti į protrūkio socialinius bei ekonominius padarinius darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims;

(2) numatoma, kad COVID-19 protrūkis ir išskirtinės priemonės, kurias Slovėnija įgyvendino siekdama suvaldyti protrūkį ir jo socialinį, ekonominį bei su sveikata susijusį poveikį, turės didžiulį poveikį viešiesiems finansams. Pagal Komisijos 2020 m. pavasario prognozę, iki 2020 m. pabaigos Slovėnijos valdžios sektoriaus deficitas ir skola turėtų sudaryti atitinkamai 7,2 % ir 83,7 % bendrojo vidaus produkto (BVP). Remiantis Komisijos 2020 m. tarpine vasaros prognoze, 2020 m. Slovėnijos BVP turėtų sumažėti 7,0 %;

(3) COVID-19 protrūkis imobilizavo didelę Slovėnijos darbo jėgos dalį. Dėl to Slovėnijoje staigiai smarkiai padidėjo viešosios išlaidos, susijusios su sutrumpinto darbo laiko tvarkos ir panašiomis priemonėmis, nurodytomis 4–9 konstatuojamosiose dalyse;

(4) 2020 m. rugpjūčio 7 d. Slovėnijos pateiktame prašyme nurodytais Įstatymu dėl dalinio darbo užmokesčio kompensavimo laikinosios priemonės (ZIUPPP) ([2]) ir Įstatymu, kuriuo nustatomos intervencinės priemonės COVID-19 epidemijai suvaldyti ir jos pasekmėms piliečiams ir ekonomikai mažinti (ZIUZEOP) ([3]) buvo nustatyta darbo užmokesčio kompensavimo schema, skirta darbuotojams, kurie nedirbo (arba laukė, kol galės dirbti), nes darbdaviai laikinai negalėjo užtikrinti darbo dėl su verslu susijusių priežasčių. Pagal šią schemą mokama išmoka negali viršyti 80 % darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio per pastaruosius tris mėnesius, tačiau negali būti mažesnė už Slovėnijoje mokamą minimalų darbo užmokestį ir priklauso nuo to, ar darbuotojo darbo vieta išlaikoma, kol darbdavys dalyvauja šioje schemoje. Schema galiojo nuo 2020 m. kovo 13 d. iki 2020 m. gegužės 31 d. Remiantis Įstatymu, kuriuo nustatomos intervencinėms priemonės COVID-19 epidemijos pasekmėms mažinti ir šalinti (ZIUOOPE) ([4]), vėliau iš dalies pakeista schema buvo pratęsta nuo 2020 m. birželio 1 d. iki 2020 m. rugpjūčio 31 d. ir ją planuojama tęsti iki 2020 m. rugsėjo pabaigos;

(5) nustatytas darbuotojų, kurie naudojasi darbo užmokesčio kompensavimo schema, atleidimas nuo socialinio draudimo įmokų mokėjimo. Ši schema galiojo nuo 2020 m. kovo 13 d. iki 2020 m. gegužės 31 d.;

(6) parengta sutrumpinto darbo laiko tvarka, pagal kurią darbdaviai gali laikinai pradėti leisti dirbti darbuotojams ne visą darbo dieną ir jiems bus mokamas atlyginimas už visą darbo dieną. Darbdavys gauna nustatyto dydžio subsidiją už nedirbtas darbuotojų darbo valandas su sąlyga, kad darbuotojo darbo vieta bus išlaikyta, kol darbdavys dalyvauja schemoje, ir už dar vieną papildomą mėnesį. Schema galiojo nuo 2020 m. birželio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.;

([1]) OL L 159, 2020 5 20, p. 1.
([2]) SR oficialusis leidinys Nr. 36/20.
([3]) SR oficialusis leidinys Nr. 49/20.
([4]) SR oficialusis leidinys Nr. 80/20.

(7) darbo vietoje likusiems darbuotojams valdžios institucijos nustatė schemą, pagal kurią subsidijuojamas pensijų ir invalidumo draudimo įmokų (įskaitant profesinių pensijų įmokas) mokėjimas. Ši priemonė buvo taikoma kartu su darbdavio prievole kas mėnesį mokėti 200 EUR krizės išmoką dirbantiems darbuotojams, kurių darbo užmokestis yra mažesnis nei tris kartus padidintas minimalus darbo užmokestis. Valdžios institucijos prašė pateikti vėliausius turimus galutinius duomenis tik apie tą dalį išlaidų, kuri yra susijusi su darbuotojais, kurie nuolat dirbo. Ši priemonė galiojo nuo 2020 m. kovo 13 d. iki 2020 m. gegužės 31 d.;

(8) nustatyta priemonė, pagal kurią finansuojamos savarankiškai dirbančių asmenų, ūkininkų ir religinių darbuotojų socialinio draudimo įmokos. Priemonė apima visas socialinio draudimo įmokas, mokamas tokiems paramos gavėjams, kurie buvo apdrausti ir per epidemiją negalėjo vykdyti savo ekonominės veiklos arba galėjo vykdyti tik dalį šios veiklos. Ši priemonė galiojo nuo 2020 m. kovo 13 d. iki 2020 m. gegužės 31 d.;

(9) galiausiai nustatyta bazinė pajamų paramos priemonė savarankiškai dirbantiems asmenims, ūkininkams ir religiniams darbuotojams, pagal kurią 2020 m. kovo mėn. buvo suteikta 350 EUR parama, o 2020 m. balandžio ir gegužės mėn. – 700 EUR parama tokiems paramos gavėjams, kurie buvo apdrausti ir per epidemiją negalėjo vykdyti savo ekonominės veiklos arba galėjo vykdyti tik jos dalį. Ši priemonė galiojo nuo 2020 m. kovo 13 d. iki 2020 m. gegužės 31 d.;

(10) Slovėnija atitinka Reglamento (ES) 2020/672 3 straipsnyje nustatytas finansinės paramos prašymo sąlygas. Slovėnija pateikė Komisijai tinkamų įrodymų, kad faktinės ir numatomos viešosios išlaidos nuo 2020 m. vasario 1 d. padidėjo 1 203 670 000 EUR dėl nacionalinių priemonių, kurių imtasi siekiant sumažinti socialinį ir ekonominį COVID-19 protrūkio poveikį. Tai staigus smarkus padidėjimas, nes naujosios priemonės taikomos didelei įmonių ir darbo jėgos daliai Slovėnijoje. Sąjungos lėšomis Slovėnija ketina finansuoti 90 000 000 EUR išaugusių išlaidų;

(11) Komisija pagal Reglamento (ES) 2020/672 6 straipsnį pasikonsultavo su Slovėnija ir patikrino, ar staiga smarkiai padidėjo faktinės ir numatytos viešosios išlaidos, tiesiogiai susijusios su sutrumpinto darbo laiko tvarkos ir panašiomis priemonėmis, nurodytomis 2020 m. rugpjūčio 7 d. prašyme;

(12) todėl finansinė parama turėtų būti suteikta siekiant padėti Slovėnijai mažinti didelio ekonomikos sukrėtimo, kurį sukėlė COVID-19 protrūkis, socialinį ir ekonominį poveikį. Sprendimus dėl paramos dalių ir dalinių išmokų terminų, dydžio ir išmokėjimo Komisija turėtų priimti glaudžiai bendradarbiaudama su nacionalinėmis institucijomis;

(13) šis sprendimas neturėtų daryti poveikio procedūrų, kurios gali būti pradėtos dėl vidaus rinkos veikimo iškraipymo, ypač pagal Sutarties 107 ir 108 straipsnius, rezultatams. Jis nėra viršesnis už reikalavimą, kad valstybės narės praneštų Komisijai apie galimos valstybės pagalbos atvejus pagal Sutarties 108 straipsnį;

(14) Slovėnija turėtų reguliariai informuoti Komisiją apie planuojamų viešųjų išlaidų įvykdymą, kad Komisija galėtų įvertinti, kokiu mastu Slovėnija įvykdė tas išlaidas;

(15) sprendimas suteikti finansinę paramą priimtas atsižvelgiant į esamus ir numatomus Slovėnijos poreikius, taip pat į kitų valstybių narių pagal Reglamentą (ES) 2020/672 jau pateiktus ar numatomus pateikti finansinės paramos prašymus, taikant vienodo požiūrio, solidarumo, proporcingumo ir skaidrumo principus,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Slovėnija atitinka Reglamento (ES) 2020/672 3 straipsnyje nustatytas sąlygas.

2 straipsnis

1. Sąjunga suteikia Slovėnijai paskolą, kuri neviršija 1 113 670 000 EUR. Ilgiausias vidutinis paskolos grąžinimo terminas – 15 metų.

2. Šiuo sprendimu suteiktos finansinės paramos prieinamumo laikotarpis yra 18 mėnesių nuo pirmos dienos po šio sprendimo įsigaliojimo.

3. Komisija Sąjungos finansinę paramą Slovėnijai teikia ne daugiau kaip aštuoniomis dalimis. Bet kuri dalis gali būti išmokama viena ar keliomis dalinėmis išmokomis. Pirmos dalies dalinių išmokų grąžinimo terminai gali būti ilgesni negu 1 dalyje nurodytas ilgiausias vidutinis grąžinimo terminas. Tokiais atvejais kitų dalinių išmokų grąžinimo terminai nustatomi taip, kad išmokėjus visas dalis būtų laikomasi 1 dalyje nurodyto ilgiausio vidutinio grąžinimo termino.

4. Pirma dalis išmokama įsigaliojus Reglamento (ES) 2020/672 8 straipsnio 2 dalyje numatytam paskolos susitarimui.

5. Slovėnija apmoka Reglamento (ES) 2020/672 4 straipsnyje nurodyto Sąjungos finansavimo išlaidas, susijusias su kiekviena dalimi, ir visus Sąjungos mokesčius, sąnaudas ir išlaidas, atsiradusius dėl finansavimo, susijusio su pagal šio straipsnio 1 dalį suteikta paskola.

6. Dėl dalių dydžio ir išmokėjimo, kaip ir dėl dalinių išmokų dydžio, sprendžia Komisija.

3 straipsnis

Slovėnija gali finansuoti šias priemones:

a) darbo užmokesčio kompensavimo schemą, nustatytą Įstatymo dėl dalinio darbo užmokesčio kompensavimo laikinosios priemonės 7 ir 8 straipsniuose ir Įstatymo, kuriuo nustatomos intervencinės priemonės COVID-19 epidemijai suvaldyti ir jos pasekmėms piliečiams ir ekonomikai mažinti (su pakeitimais) 21–32 straipsniuose ir pratęstą Įstatymo, kuriuo nustatomos intervencinės priemonės COVID-19 epidemijos pasekmėms mažinti ir šalinti, 24–34 straipsniais;

b) darbuotojų, kurie naudojasi darbo užmokesčio kompensavimo schema, atleidimą nuo socialinio draudimo įmokų mokėjimo, nustatytą Įstatymo, kuriuo nustatomos intervencinės priemonės COVID-19 epidemijai suvaldyti ir jos pasekmėms piliečiams ir ekonomikai mažinti 21–32 straipsniuose;

c) sutrumpinto darbo laiko tvarką, pagal kurią subsidijuojamas laikinas darbas ne visą darbo dieną, nustatytą Įstatymo, kuriuo nustatomos intervencinės priemonės COVID-19 epidemijos pasekmėms mažinti ir šalinti, 11–23 straipsniuose;

d) darbuotojų pensijų ir invalidumo draudimo įmokų ir mėnesinės krizės išmokos mokėjimą, nustatytą Įstatymo, kuriuo nustatomos intervencinės priemonės COVID-19 epidemijai suvaldyti ir jos pasekmėms piliečiams ir ekonomikai mažinti 33 straipsnyje, susijusį su išlaidų dalimi, siejama su darbuotojais, kurie iki naujausių turimų galutinių duomenų nuolatos dirbo;

e) savarankiškai dirbančių asmenų, ūkininkų ir religinių darbuotojų socialinio draudimo įmokų finansavimą, nustatytą Įstatymo, kuriuo nustatomos intervencinės priemonės COVID-19 epidemijai suvaldyti ir jos pasekmėms piliečiams ir ekonomikai mažinti, 38 straipsnyje;

f) bazinę pajamų paramos priemonę savarankiškai dirbantiems asmenims, ūkininkams ir religiniams darbuotojams, nustatytą Įstatymo, kuriuo nustatomos intervencinės priemonės COVID-19 epidemijai suvaldyti ir jos pasekmėms piliečiams ir ekonomikai mažinti 34 straipsnyje.

4 straipsnis

Slovėnija ne vėliau kaip 2021 m. kovo 30 d., o po to – kas šešis mėnesius informuoja Komisiją apie numatytų viešųjų išlaidų įvykdymą, kol tos numatytos viešosios išlaidos bus visiškai įvykdytos.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Slovėnijos Respublikai.

Šis sprendimas įsigalioja pranešimo apie jį adresatui dieną.

6 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2020 m. rugsėjo 25 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
M. ROTH